

JA SÓN A EMPÚRIES! DE L'INSTANT REPLAY A L'ESPECTACLE PLANETARI

ANTONI MERCADER I CAPELLÀ

Representació i celebració han estat dues constants sobre les quals s'han articulat un bon grapat de les possibilitats de relació de l'home des que ho és. Imitar la figura d'una cosa, servir-se de signes o símbols, amb solemnitat, seguint un ritual, ha conformat l'expressió creativa de les cultures, els col·lectius i els individus al llarg de tots els temps. A la base de l'actual formulació de la comunicació icònica trobem aquests elements com a catalitzadors de l'imposant desplegament que les imatges han anat agafant des del Renaixement fins a arribar al punt de singularitat i complexitat actuals.

De l'esclavitud al feudalisme, de les estructures de producció manual al capitalisme consumista, la civilització occidental ha fet de l'existència i la supervivència humanes una cursa. En el més diversos camps s'han produït situacions de pugna, i la competició ha passat a ser una forma expressiva. L'esport, en la seva accepció més al dia, ho explícita, i el mercantilisme de les seves estructures són el camp abonat on floreixen els cultius perquè s'envoli l'espectacle competitiu.

Les revolucions industrial, democràtica i del coneixement, la ruptura de l'espai i el temps ens situen en una nova era, en un nou estatus comunicatiu. A poc a poc per uns i molt de pressa per altres ens veiem obligats a replantejar moltes coses respecte de quina manera mirem el que ens envolta i com articulem les possibilitats reals d'expansió de la mirada que dia a dia ciència, tècnica i tecnologia ofereixen.

Ja fa uns quants decennis que el compàs del desenvolupament econòmic i social passa pel paràmetre de la tecnologia com a gran medi per a la reproductibilitat; així ho exemplifica Daniel Bell quan

1. Vegeu l'article «La segona era axial» de Daniel Bell en el suplement *Leonardo* del diari *El País* publicat, junt amb altres tres periòdics europeus, amb motiu de l'obertura, el 20.4.1992, de l'Exposició Universal de Sevilla

ens fa palesos la percepció del món i de les nostres sensibilitats —una «nova» cultura— que formalitzen la nostra experiència. Ja no pensem tant en la tecnologia respecte a la producció i consum, sinó que la «realitzem» a partir de la velocitat i l'altura, comunicació i connexió, gravació i visió, temps real i virtualitat, telepresència...

Què passarà d'aquí a unes hores, quan tot el planeta comenci la celebració televisiva de l'arribada de la torxa olímpica a Empúries? Serà l'inici d'un seguit de connexions que durant els mesos de juliol i agost d'enguany es donaran diàriament entre l'emissor barceloní —català, espanyol i europeu, si voleu— i l'audiència més gran de la història de la comunicació.

L'ull de déu no és com era; en l'excepcionalitat de la celebració olímpica, en el marc de la representativitat del 92, ens va molt i molt bé una reflexió sobre cap on ens porta *l'espectacle planetari de l'esport interconnectat*.²

Estem en una posició *top* de la iconosfera i el suport econòmicotecnològic que ens donen els Jocs ens porta a fer de «gran germà». Comptel: que, en la complicitat general vers l'engrescament dels meridionals per saber el que més ens interessa no ens distregui. Les conductes i relacions sensiblement alterades respecte de les «normalitzades», «pròpies» o de «fa un temps»; la necessitat de correspondre al creixement en el domini de la comunicació icònica i les actituds de la postmodernitat no ens haurien d'eximir de sospesar els esdeveniments pròxims, i tampoc atorgar patents o privilegis.

Molt de pressa, molt lluny, molta informació, per a molts indrets, ara mateix: àudio, vídeo, textos, gràfics, dades... D'això es valen iniciatives, mitjans i diners d'aquí per contagiar el món amb els senyals visuals i codis xifrats —no tant amb les paraules i la llengua— que puntualment servirem arreu. Mercès a la transtelevisió viurem i farem viure els Jocs de la humanitat, meitat reals, meitat virtuals. A cavall de l'evolució de les tecnologies de la comunicació, les imatges *from BCN* es convertiran en un paradigma, tant pel que fa a la concepció (mestissatge, fragmentació, inflació, conflicte...) com a la difusió (audiències incommensurables, domini tecnològic sense pre-cedents...). Serà el fruit del nou mode i estatut icònics, allò pel qual serem admirats i odiats.

2. Adjuntem un diagrama inspirat, en part, en *Expanded Arts Diagram*. 1966, de George Maciunas (Lituània, 1931 - EUA, 1978), animador i membre destacat del grup d'artistes internacionals Fluxus, que fou molt actiu durant els anys seixanta i setanta a banda i banda de l'Atlàntic, i que maldà perquè hi hagués canvis radicals en el món de la comunicació artística.

celebracions representacions circ romà preparació fires
litúrgiques teatrals per al combat

supermultimèdia multimèdia torneig circ de fires
versallescos barroc medieval tres pistes exposicions

polimòrfic wagnerisme disneylands
mixed-media olimpisme
accionisme bioculturisme sensacionalisme

neo-baroque happenings

entertainment/merchandising

udio
ràfics

vídeo
text

expanded cinema

dades

digital techtronics

vídeodigital
vídeo
cinema
còmic
fotografia

ordinador/xip/làser
transistor
satèl·lit/FM/cel·lula fotoelèctrica
vàlvula elèctrica
nous elements

infografia
informàtica
teledifusió
electrònica
electromagnètic

Mercès als disneylands, Amèrica és com és; mercès als olímpics, què serem? A Roma hi van posar les *scooters*, a Tòquio, el satèl·lit; què hi posem nosaltres? Al contagi i al vessament de la postmodernitat tecnològica, sí que hi haurem contribuït!

La torxa olímpica farà el seu meravellós desembarcament a Empúries..., ja hi som! Sant Antoni ens guard!